

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 18

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Số chữ trong các dòng thơ đều có 8 chữ (bát ngôn) là dấu hiệu để xác định thể thơ tám chữ của đoạn trích.	0,5
	2	Theo tác giả, hạnh phúc có những đặc điểm: <i>“Hạnh phúc cũng như bầu trời này/ Không chỉ để dành cho một riêng ai”</i> .	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: Câu hỏi tu từ (<i>“Sao ta không tròn ngay tự trong tâm?”</i>). - Tác dụng: + Về nghệ thuật: Tạo ra giọng điệu thơ mang tính đối thoại, suy ngẫm. + Về nội dung: Nhấn mạnh một triết lý về nguồn gốc của sự bất an không hoàn toàn do hoàn cảnh bên mà phần lớn đến từ chính nội tâm của con người. + Về tình cảm, thái độ: Thể hiện thái độ nghiêm túc của tác giả về trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với cuộc sống của chính mình.	1,0
	4	Ý nghĩa cuộc đời từ hai câu thơ <i>“Nếu tất cả đường đời đều trơn láng/ Chắc gì ta đã nhận được ra ta!”</i> ? - Khẳng định vai trò của những khó khăn, thử thách trong quá trình trưởng thành. - Một cuộc sống quá dễ dàng, bằng phẳng có thể sẽ không cho ta cơ hội để bộc lộ và nhận ra những sức mạnh tiềm ẩn, ý chí và bản lĩnh thực sự của chính mình.	1,0
	5	- Khái quát: Bài thơ <i>“Tự sự”</i> của Lưu Quang Vũ gửi gắm triết lý sống giản dị mà sâu sắc: cuộc đời không bao giờ	1,0

		hoàn hảo, nhưng con người có thể vươn lên nếu biết tự mình đứng dậy sau vấp ngã. Tác giả khẳng định sức mạnh của ý chí, nghị lực và tinh thần tự lập chính là nền tảng giúp mỗi người tiến xa trong cuộc sống. - Bài học: Mỗi người cần rèn luyện tinh thần tự lập và ý chí vươn lên, dám đối mặt với khó khăn, không ỷ lại hay trông chờ vào người khác. Cần tin vào khả năng của bản thân, chủ động học hỏi, kiên trì hành động để đạt được mục tiêu và tạo dựng cuộc sống tốt đẹp cho mình. - Lí giải: Vì chỉ có người biết tự đứng dậy mới thật sự trưởng thành và vững vàng. Cuộc sống luôn có thử thách, nếu không tự lập, ta dễ bị gục ngã và đánh mất niềm tin.	
II		VIẾT	6,0
	1	Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ), hãy phân tích triết lý sống tích cực được nhà thơ Lưu Quang Vũ gửi gắm qua bài thơ.	2,0
		a. <i>Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận:</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Triết lý sống tích cực.	0,25
		c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: + Triết lý sống chấp nhận thực tại: Chấp nhận quy luật tự nhiên của cuộc sống, chấp nhận những điều khó khăn "Dù đục dù trong con sông vẫn chảy". + Triết lý về nội lực con người: Con người chỉ có thể tự	1,0

	mình vượt qua khó khăn thay vì đổ lỗi cho hoàn cảnh. + Triết lí về những thử thách trong cuộc đời: Khó khăn, thử thách không chỉ là trở ngại, mà còn là cơ hội để con người trở thành hình mẫu người tốt đẹp hơn. ⇒ Triết lí sống tích cực được kết tinh ở niềm tin vào ý chí tự lập và khả năng vươn lên của mỗi người. Kết luận: Khẳng định những triết lý này đã tạo nên một bài thơ giàu sức mạnh, khích lệ con người sống có trách nhiệm, bản lĩnh và lạc quan. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Thomas Edison từng nói rằng: “Thiên tài chỉ có 1% năng khiếu bẩm sinh, còn 99% là do khổ luyện.” Bằng một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ), em hãy trình bày suy nghĩ của mình về vai trò của ý chí và nghị lực tự thân trong hành trình vươn tới thành công của mỗi người.	4,0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Vai trò của ý chí và nghị lực tự thân trong hành trình vươn tới thành công của mỗi người.	0,25

	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Dẫn dắt từ nhận định của Thomas Edison, từ đó khẳng định vai trò của ý chí và nghị lực tự thân mới là yếu tố quyết định thành công của mỗi người. Thân bài: (1) Giải thích: - Ý chí, nghị lực tự thân: Là sức mạnh nội tại, sự kiên trì, dũng cảm, quyết định theo đuổi mục tiêu đến cùng mà không nản lòng. - Thành công: Là mục tiêu mà mỗi người đặt ra, không chỉ là vật chất, địa vị mà còn là cách con người sống một cuộc đời có ý nghĩa. - Giải thích nhận định của Thomas Edison: thành công không đến từ tài năng sẵn có mà chủ yếu do nỗ lực rèn luyện và kiên trì. Dù có năng khiếu, con người chỉ có thể trở nên "thiên tài" khi lao động chăm chỉ, học hỏi không ngừng và vượt qua khó khăn để hoàn thiện bản thân. (2) Bàn luận: - Mục tiêu và cách thực hiện mục tiêu đúng đắn là kim chỉ nam: Mỗi hành động thực hiện mục tiêu, cùng với ý chí, nghị lực đều cần sự định hướng và chỉ dẫn của những giá trị đạo đức, giá trị pháp luật chuẩn mực. - Ý chí, nghị lực là nền tảng phát triển của con người: Là động lực, giúp con người kiên định với những mục tiêu đã đặt ra, không từ bỏ sau mỗi lần thất bại. - Ý chí, nghị lực biến khát vọng thành hiện thực: Những người bình thường có thể nhờ sự kiên trì, không ngừng nỗ lực để trở nên phi thường. (3) Phản đề, mở rộng: - Khẳng định vai trò của các yếu tố bên ngoài như gia đình, xã hội, may mắn, tuy nhiên, đó chỉ là những điều kiện hỗ trợ. Nếu không có nỗ lực tự thân, mọi sự giúp đỡ	2,5
--	---	-----

	đều trở nên vô nghĩa. - Phê phán lối sống ỷ lại, trông chờ vào người khác hoặc thái độ dễ dàng bỏ cuộc, đổ lỗi cho hoàn cảnh của một bộ phận người trẻ. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Mỗi người trẻ cần nhận thức rằng mình là người kiến tạo nên số phận của chính mình. Thành công không đến từ bên ngoài mà phải được vun đắp từ nội lực bên trong. - Hành động: Cần rèn luyện ý chí và nghị lực mỗi ngày, bắt đầu từ những việc nhỏ nhất. Đặt ra mục tiêu rõ ràng, kiên trì thực hiện, học cách đối mặt với thất bại và xem đó là bài học để trưởng thành. Kết bài: Khẳng định lại ý chí và nghị lực tự thân chính là chìa khóa vạn năng mở cánh cửa thành công. Thay vì quy kết mọi biến cố thành lỗi lầm của cuộc đời, mỗi chúng ta hãy nỗ lực dùng chính sức mạnh nội tại để kiến tạo một cuộc đời trọn vẹn và ý nghĩa. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.</i>	
	d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. <i>Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		